

AD ROMANOS

quis in rebus corporalibus & temporalibus patienter su-
stinet propter bona consequenda aeterna, sufficienter ex
hoc probatur & talis plus amet bona aeterna q̄ temporalia.
Probatio
dupliciter
intelligitur. Sed certas id quod hic dicitur Iac. 1. Probatio fidei ve-
stre patientiam operatur. Dicendum est autem q̄ pro-
batio dupliciter potest intelligi. Vno modo secundum
q̄ est in probato, & si probatio est ipsa tribulatio per
quam homo probatur. unde idem est dictum quod tri-
bulatio patientiam operatur, & q̄ tribulatio probat pa-
tientiam. Alio modo accipitur probatio pro probatuſ esse.
Et ita accipitur hic q̄ patientia probationem operatur,
quia ex hoc q̄ homo patienter tribulationem sustinet
redditur iam probatus. Tertio subdit tertium, dicens,
(Probatio vero spem) scilicet operatur: quia, i. per hoc
qualisq; iam probatus est potest de eis spes haberi &
ab ipso & ab alijs, q̄ ad hereditatem dei admittatur. Sap. 3.
Deus probauit illos & inuenit illos dignos esse. Sic igitur
de primo ad ultimum patet q̄ tribulacionem viam pa-
rat ad ipsē. Vnde si aliquis gloriatur de spē, conseqūens
est vt de ipfis tribulationibus gloriaretur.
¶ Deinde cūm dicit, (Spes aut̄ non confundit.) ostendit
huiutmodi spē firmitatem. Et primō ponit earn, dicens,
Spes autem hæc qua speramus gloriam filiorū dei non
confundit, i. non deficit nisi homo ei deficit. Ille dicitur
q̄ spē sua confundit qui deficit ab eo quod sperat. ps. In te
dñe sperauit non confundar in æternum. Ecle. 2. Nullus
Duplex ar-
sperauit in dño & confusus est. Secundo ibi, (Quia cha-
ritym
certitudi-
nus spēi.)
Charitas pliciter accipi potest. Vno modo pro charitate qua diligim-
tis dupli-
git nos deus. Hie. 1. Charitate perpetua dilexi te. Alio
ter accipit. modo potest dici charitas dei qua nos deum diligimus
infra. 8. Certe q̄ uim q̄ neḡ mors neḡ vita separabit nos
à charitate dei. Vt ratiōne charitas dei cordibus nostris
diffunditur per spiritum sanctum qui datuſ est nobis.
Spiritū enim sanctū qui est amor patris & filij dari nobis,
est nos adduci ad participationem amoris qui est spi-
ritus sanctus. A qua quidē participatione efficimur dei
amatores. Et hoc q̄ ipsū amam⁹ signū est q̄ ipse nos
amet. Proverb. 8. Ego diligētes me diligō. Nō quālī nos
primō dileximus deum, sed quālī ipse prior dilexit
nos, vt dicitur. 1. Io. 4. Dicitur autē charitas qua nos di-
ligit in cordibus nostris diffusa est, quia est in cordibus
nostris patientes ostenta per donū sancti spiritus nobis
impressum. 1. Io. 3. In hoc scimus quoniam manet in no-
bis deus &c. Charitas autē qua nos deum diligimus di-
citur in cordibus nostris diffusa. i. quia ad eos mores &
actus anima perficieōs se extēdit. nā vt dicitur. 1. Co. 13.
Charitas patiens est, benigna est &c. Ex vtrōq; autem
intellectu horum verborū concluditur quod spes nō co-
fundit. Si em accipitur charitas dei qua nos diligit de⁹,
manifestum est quod his quis diligit seipsum non ne-
gabat. Deut. 33. Dilexit populos, omnes sancti in manu
sunt. Similiter etiā charitas dei accipit qua nos
deum diligimus, manifestum est quod se diligenter
bona aeterna præparauit. Ioan. 14. Si quis diligit me, di-
ligetur a patre meo &c. **¶ Lectio II.**

Spi-fermū-
tas ex mor-
te Christi. **A**T quid enim Christus cū ad-
tempus pro impiis mortuus
est? Vix enim pro iusto quis moritur.
Nam pro bono forsitan quis audeat
mori? Commēdat autem charitatem

suam deus in nobis, quonia si cum ad-
huc peccatores essemus secundum té-
pus Christus pro nobis mortuus est:
multo ergo magis nunc iustificati in
sanguine ipsius salui erimus ab ira per
ipsum. Si enim cū inimici essemus re-
conciliati sumus deo per mortem filii
eius, multomagis reconciliati salui eri-
mus in vita ipfius. Non solum autem
fed & gloriamur in deo per dominū
nostrum Iesum Christum per quem
nunc reconciliationem recepimus.

Coſt quām apostolus ostēdit firmitatem spēi per do-
nū sp̄i sancti, hic ostēdit idē per mortē **CHRISTI**.
Et primō proponit quæſiōne. Secundō ostēdit diffi-
cultatem, ibi, (Vix enim pro iusto &c.) Tertiō dete-
minat quæſiōne veritatem, ibi, (Commendat autem
suam charitatem &c.) Dicit ergo primō, dictum est q̄
spes non confundit, quod quidem appetit hoc confonda-
rit. Ut quid enim **CHRISTVS** cū adhuc infirmi
essemus. Infirmitate peccati. Psal. Miserere mei domi-
ne quoniam infirmus sum. Nam sicut per corporalem
infirmitatem dissoluitur humorum debita harmonia,
ita etiam per peccatum debitus ordo affectionū exclu-
ditur. Cū ergo adhuc infirmi essemus **CHRISTVS**
mortuus est pro impiis. 1. Pet. 3. **CHRISTVS** semel
pro peccatis nostris mortuus est, iustus pro iniustis. Et
secundum tempus, i. in certo tempore moraretur, die, s.
tertii surrectus. Matthaei. 12. Sicut fuit Iona in ven-
tre ceti tribus diebus & tribus noctib⁹, sic erit filius ho-
minis in corde terre. Hoc ergo magnum est si confide-
remus quid sit. Magnum etiam est si confideremus pro
quibus **CHRISTVS** mortuus est, scilicet pro impiis,
dicens, Vix enim quis, i. aliquis moritur pro homine iu-
sto liberando, quin immo vt dicitur Esa. 57. Lufus perit
& non est qui recogitet in corde suo &c. ideo dico, vix
moritur. Nam forsitan quis, id est aliquis rarus ex zelo
virtutis audeat mori pro bono homine. Rarū enim est
proper hoc quod est maximum, vt enim dicitur Ioan-
nis. 15. Maiores hac dilectionem nemo habet &c. Il-
lud autem quod **CHRISTVS** fecit vt quis moriatur
pro impiis & iniustis nunquam inueniatur. Et ideo me-
rito admirandū est quare **CHRISTVS** hoc fecerit.
Potest aut̄ & aliter legi, vt pro iusto intelligamus aliquē
in virtute exercitatum, per bonū autem hominē inno-
centem. Et secundū hoc iustus fit præstantior bono, ta-
men pro iusto vix aliquis moritur. Cuius ratio est, quia
innocēs qui per bonū intelligitur magis miserandus vi-
detur proper defectum etati vel aliuſcius huiusmodi.
Iustus aut̄ quia perfectus est & ab ipſi defectu nō habet
in le misericordia malitia. Quod ergo aliquis moriatur
pro innocentia potest ex copiōsissima misericordia proue-
nit. Sed q̄ aliquis moriatur p̄ iusto p̄ tenuit ex zelo vir-
tutis qui in pauciorib⁹ inueniuntur q̄ misericordia passio. **Maxima**

Coſtēdē cūm dicit, (Commendat autem &c., respō charitas
det p̄missa quæſiōne. Et primō ponit refōsiōnem, Christiā
Secundo ex hoc arguit propositiū, ibi, (Multo ergo ma-
nobis.